

HORNARUL

Organul de specialitate al Uniunii Regnicolare a Măestrilor Hornari din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș
Az Erdélyi, Bánáti, Körösvölgyi és Maramarosvidéki Kéményseprőmesterek Országos Egyesületének Szaklapja
Fachblatt des Landesvereines der Rauchfangkehrermeister Siebenbürgens, des Banates, der Krischana u. Maramuresch

Redacția - Szerkesztőség - Redaktion: Redactor responsabil — Felelős szerkesztő — Verantwortlicher Redakteur

CLUJ,

Calea Reg. Ferdinand II.

LADISLAU PAPP

Colaborator — Társszerkesztő — Hilfsredakteur: **COLOMAN PLATZ**

Editor-Proprietar: Uniunea Regnicolară

Laptulajdonos: Az országos egyesület

Blatt-Eigentümer: Landes-Verein

Adunarea generală va fi în Cluj

În adunarea generală din anul trecut am hotărât, ca adunarea din anul 1928 să o ținem în Sibiu. De atunci însă s'au schimbat multe, de atunci s'au ivit împrejurări, cari ne împiedcă într-o executare a acestei hotărâri. Între altele, președintele nostru, Otto Nagel zace grav bolnav, astfel că multă vreme va mai trece până când va putea iară conduce afacerile Uniunii. Această împrejurare nu ne împiedcă așa, ca situația materială deplorabilă a Uniunii, fapt care se poate imputa numai adevărului mult menționat: indolența membrilor noștri. A treia cauză mai importantă, pentru care trebuie să ținem adunarea în Centrul Uniunii, este, că un ordin ministerial ne amenință cu sistarea obligativității măturatului, ba unele dintre preturi au și executat acest ordin la cea mai mare spaimă și consternare a colegilor interesați. Astfel fiecare moment poate aduce asupra noastră cât mai mari primejdii, deci nu putem părăsi sediul Centralei tocmai acum când nu putem ști ce poate aduce ziua de mâine.

Aceste sunt motivele, pentru cari a trebuit să schimbăm hotărârea adunării din anul trecut. A trebuit s'o schimbăm, deoarece ne așteaptă zile triste, zile de luptă, de luptă pentru existența noastră și a familiilor noastre. L. P.

A közgyűlés Clujon lesz

Mult évben megtartott közgyűlésünkön egy határozatunk, hogy 1928. évi közgyűlésünket Sibiuban fogjuk megtartani. A mult év óta azonban sok minden megváltozott, olyan körülmények léptek föl, amelyek lehetetlenné teszik a közgyűlésnek Sibiuban való megtartását. Többek között, elnökünk: Nágel Ottó, súlyos betegen fekszik s így hosszú ideig nem lehet reményünk arra, hogy újból átveszi az egyesület vezetését.

De talán ezt az akadályt át lehetne hidalni, vannak azonban olyanok, amelyeket lehetetlen a jelen körülmények között elhárítani. Az egyik, az egyesület teljes vagyontalansága. Erről nem beszélünk hosszasan, mert eleget beszéltünk már róla — hiába. A másik pedig, ami leginkább megköveteli, hogy a közgyűlés az egyesület központjában legyen: az a fenyegető helyzet, amibe iparunk legujabban került. Amint már említeni alkalmunk volt, egy miniszteri rendelet, teljesen jogtalanul, a kötelező seprést megszüntette, az alantas hatóságok siettek a rendeletet sürgősen végrehajtani úgy, hogy létünk a legnagyobb veszélyben forog. Ez a körülmény mindennél meggyőzőbben beszél arról, hogy az idej közgyűlésnek az egyesületi központban kell lezajlani, hogy ne legyen szükségszerű vándorgyűlés jellege. Mert szomorúan komoly napok várnak ránk, szomorúan nehéz harcra kell kezdenünk a kenyérért s az idej Flórián-nap — úgy lehet — nem örömnappal lesz, hanem gyásztor. P. L.

Die Generalversammlung wird in Cluj stattfinden

In unserer Generalversammlung vom vergangenen Jahre hatten wir beschlossen, dieses Fest im Jahre 1928 in Hermannstadt zu feiern. Seither hat sich aber Vieles geändert und so manche Umstände zwingen uns dazu, mit der Versammlung in der Zentrale zu bleiben.

Vor allem ist unser Präsident Otto Nagel schwer krank, und es wird noch eine geraume Zeit verlaufen, bis er die persönliche Leitung des Vereines wieder übernehmen kann. Ausserdem ist unser Verein so verarmt, dass von einer grösseren Auslage gar keine Rede sein kann. Die unüberwindliche Hauptsache ist aber, dass unser Handwerk vom ärgsten Feinde, von der Vernichtung gefährdet ist. Wir müssen jetzt

unverzüglich ans Werk gehen, denn ein über-eilter Ministerialerlass hat die Kehrpflichtigkeit eingestellt und es gibt schon Präturen, die diese Verordnung sehr rasch vollstreckt haben. Nun heisst es, keine Wandersitzungen abzuhalten, sondern zu retten, was noch rettbar ist.

L. P.

Meghívó

A Mureş és Näsäud-megyei kéményseprő-mesterek szindikátusa folyó év március 24-én tartja meg rendes évi közgyűlését, melyre a kartárs urakat tisztelettel meghívja az elnökség. Gyülekezés 24-én délelőtt 10 órára Schneidhoffer János szind. elnök lakásán.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Titkári és ügyforgalmi jelentés.
3. Pénztári jelentés.
4. Előkészület a május 4-iki közgyűlésre és a kiküldött megválasztása.
5. Indítványok.

Tekintettel arra, hogy nagyfontosságú ügyek várnak megvitatásra, kérjük a kartársak pontos megjelenését.

Schneidhoffer János
elnök.

Dauda István
jegyző.

A vég kezdete

Már mult havi számunkban érintettük azt a fenyegető veszedelmet, amit egy rosszul értelmezett miniszteri rendelet idézett elő. Rosszul értelmezettnek kell minősítenünk azt a rendeletet, mely iparunk eddigi védettségét ki akarja tenni az eshetőségeknek s amely ányai jobb sorsra érdemes család boldogulását akarja alapjában megingatni. Kijelentjük, hogy nekünk még nem sikerült látnunk és olvasnunk a maga egészében, hogy ellenőrizhessük azokat az intézkedéseket, miket a közigazgatási hatóságok ellenünk tettek. Nem ellenőrizhettük azt, hogy ha valóban történt megszüntetési intézkedés, az milyen alapon és főként milyen jog szerint történt. Hatalmas, emberfölötti munka vár ránk, ha tényleg kiéleződik a helyzet; hatalmas és emberfölötti lesz a munka, most, mikor a belső bajok egész légiójával kell megküzdenünk, mikor a vezetőség azt sem tudja, hol a feje, mikor a választmánynak az átiratok özönét kell zuditani a hatóságokhoz, kartársakhoz, stb. (Csupán januári ügyirataink száma 68 darab!) S éppen ilyenkor jutunk abba a helyzetbe, hogy

kénytelenek vagyunk a láthatatlan ellenséggel, a kéményseprőmesterség rémével: a kötelező seprés megszüntetésével felvenni a harcot. És milyen kimenetele lehet annak a harcnak, amelyet egy vérszegénnyé vált, anyagilag elgyengült egyesület folytat a hatalommal? Mit remélhetünk azoktól, akik látva gyengeségünket, azt kihasználni igyekeznek a romlásunkra? Mert látják gyengeségünket, látják azt a közönyt és hidegseget, amivel tagjaink az egyesületet kezelik. Ma, amikor a legtöbb erőre volna szükségünk, érezzük leginkább gyengeségünket.

Egynéhány megyéből kaptunk már értesítést, hogy a kötelező seprést megszüntetik. Megszűnik az amugyis gyenge reménységet nyújtó egzisztencia, ha nem sikerül idejében gátat vetni a veszélyes áramlatnak.

Nem rajtunk mulik. Mi vergődésünkben is megteszünk mindent, ami lehető. Ha pedig erőnk igen kevés lesz, ellenünk ne hangozzék el panasz, ránk de dobjanak követ. Mi magunkra voltunk hagyatva akkor, mikor az egyesület leginkább rászorult a tagok támogatására.

P. L.

Das Ende naht

Bereits in unsrer letzten Nummer haben wir Erwähnung über die Gefahren getan, die unsrem Gewerbe durch einen schlecht verstandenen Ministerialerlass drohen. Wir müssen diesen Erlass mit „schlecht interpretiert“ bezeichnen, da er unser bisher geschütztes Handwerk der Schicksalslaune aussetzt und die Existenz zahlreicher Familien zugrunde richtet. Wir erklären, dass es uns bisher nicht gelungen ist, diese Verordnung im ganzen Umfange zu lesen, um diejenigen Verfügungen zu kontrollieren, welche die subalternen Behörden gegen uns getroffen haben. Wir konnten es nicht kontrollieren, was für Verfügungen getroffen wurden, mit welchem Rechte dies geschehen ist. Es wartet unser eine mächtige, unmenschlich schwere Arbeit, wenn die Lage in der Tat so arg wird; die Arbeit wird übermenschlich sein, eben jetzt, wo wir mit einer Legion von inneren Übeln zu kämpfen haben, und wo der Ausschuss nicht weiss, wo sein Kopf steht, wo wir Zuschriften in Mengen an die Behörden richten müssen. (Nur im Monate Jänner 68 Stück.) Und eben zu dieser Zeit geraten wir in die Lage, mit dem unsichtbaren Feinde zu kämpfen gezwungen sein. Unser Handwerk ist bedroht, das wichtigste Vorrecht: die Kehrungspflichtigkeit zu verlieren. Jetzt

heisst es, an den Verein Bitten und Zuschriften in Hülle und Fülle zu richten! Um Hilfe zu rufen! Sogar diejenigen, die von uns bisher nichts hören wollten, nähern sich uns, und wärmen sich uns gegenüber auf. Klagen auf Klagen werden an uns gerichtet, wir eilen sofort von Behörde zu Behörde, zum Schlusse müssen wir aber mit tiefen Bedauern feststellen, dass wir sehr blutarm sind. Unsre Kasse ist leer, wir haben ungefähr 100.000 Lei Forderungen an unsern Mitgliedern noch von den vergangenen Jahren. Das wollen wir jetzt aber vergessen, und arbeiten, und retten, solange es uns möglich ist, solange es uns mit leerer Kasse möglich ist. Geht es einmal nicht weiter, da sind wir halt verblutet. L. P.

Tagjainkhoz!

Helyzetünk parancsolja, hogy újból felhívjuk tagjainkat, miszerint fizetési kötelezettségeiknek a legsürgősebben eleget tegyenek. Nem mulaszthatjuk el arra figyelmeztetni mindenkit, hogy iparunkat fenyegető veszély mind nagyobb, hogy kenyerünket akarják szánktól elvonni, hogy családjainkat akarják megfosztani nemcsak a lét legelemibb feltételeitől, de a jövő egyetlen alapját képező lehetőségektől is. Többször hangoztattuk, hogy a védekezés kemény harcot jelent ránk nézve, de ne feledjük, hogy a választmány nem önmagáért, hanem a tagok, a kartársak összeségéért kell, hogy felvegye a harcot és hogy a harc nem mehet végbe a legelemibb eszközök: pénz nélkül. Ez a legelemibb eszköz azonban az, ami egyesületünkönél hiányzik, csupán azért, mert még 1925—1926-ból is vannak hátralékosaink, akiknek egyesületünk munkája igen kell — különösen mostan —, de akik elfelejtik, hogy költségeink fedezésére nem elégséges a sok szép ígéret, mert nekünk sem nyomdát, sem bélyegget, sem munkát nem adnak pusztán ígéretükért, sem pedig kartársaink érdekei nem adnak számunkra haladékot, hanem parancsolnak, követelnek.

A helyzethez illő komolysággal számítunk tehát arra, hogy kartársaink végre be fogják látni az állapotok tarthatatlanságát és a mai nap szűk látókörén túl eső dolgokat is észre fogják venni.

Mert jaj azoknak, akik akkor, mikor ama, falat kenyerünket megették, a pillanatnyi jólakottságtól nem gondolnak az esetleg nyoi moruságos jövőre. Mert, akik gondolnak rá-

tájó szívvel és felhős homlokkal kérdik egymástól: mi lesz?

Novák Béla,
alelnök, elnökhelyettes.

A szeverin-, caraş- és hunedoara-megyei szindikátus I. közgyűlése

Sajnos, helyszüke miatt csupán kivonatosan közölhetjük a fenti szindikátus közgyűlésének jegyzőkönyvét, ámbár tartalmánál fogva megérdemelné, hogy egész terjedelmében kartársaink elé tárjuk, mint az összetartás, a szolidaritás és igazi ideális együttműködés fényes példaképét.

A közgyűlés 1928 március 11-én folyt le a lugosi ipartestület termében s nagyjából véve a következőképen ment végbe:

Tizenhatan vettek részt Orşa Octavian elnöke alatt. Pélits Gyula jegyző jelentése után özv. Fritz Alajosné pénztárosnő terjesztette elő jelentését, mely szerint bevétel: 1928 március 10-ig 7940, kiadás: 5968, maradvány 1972 lei volt. Számvizsgálók: Salex Péter és Seiler Béla a számadásokat rendben találták.

Orşa Octavian elnök többek között javaslatot tesz a szindikátusi tagdíjak megállapítására, minek tolytán az évi tagdíj 250 leiben állapítatik meg. Elhatározza továbbá a közgyűlés, hogy az 1927 augusztus 21-iki alakuló közgyűlésen résztvett tagok neveztesse ki alapítótagokká. A szindikátus ügyeinek képviselőjét Orşa Octavianra bizzák,

Elnök kéri azokat, akik központi tagdíjaikkal hátralékban vannak, azokat sürgősen fizessék be. Egyuttal indítványozza, hogy a közgyűlés forduljon a központhoz megkereséssel a kéményseprőügyek orvoslása végett.

A számvizsgálók újbóli megválasztása után Orşa Octavian elnök bejelenti a közgyűlésnek, hogy gyenge egészségi állapota miatt kénytelen lemondani elnöki tisztségéről. Közgyűlés a lemondást igen sajnálattal veszi tudomásul és tekintettel az elnök betegségére, azt elfogadja. Helyette Molnár Gyula lugosi kartársat választja meg, aki köszönetet mond a volt elnöknek a szervezés terén kifejtett fáradhatatlan tevékenységéért. Közgyűlés Orşa Octavian kartársat örökös tiszteletbeli elnökévé választja.

*

A magunk részéről nem sok hozzáfűzni valónk van. Mély sajnálattal vettük tudomásul Orşa Octavian lemondását, mert benne az érdekelt szindikátus igazán lelkes és megértő vezetőjét veszítette el. Hisszük azonban, hogy to-

vább is az eddigi lelkes érdeklődéssel fog veltetni ügyünk iránt és továbbra is az a lelkes harcos marad, akinek eddig ismertük.

Molnár Gyula kartársunk megválasztásához szép remények fűznek s meg vagyunk győződve, hogy az új elnök a régiek fog nyomdokába lépni.

An unsere Mitglieder

Unsere Lage befiehlt es uns, unsere Mitglieder wiederholt aufzufordern, ihren Zahlungsverpflichtungen genüge zu leisten. Wir dürfen nichts versäumen, jedermann aufmerksam zu machen, dass die drohende Gefahr immer grösser wird, dass man uns das Brot vom Munde nehmen und unsere Familien nicht nur ihrer Existenz, sondern auch der elementarsten Bedingung der Zukunft berauben will. Wir haben es schon öfters betont, dass diese Aussichten für uns einen heissen Kampf bedeuten, dass der Ausschuss nicht für sich selber arbeitet, sondern für alle Kollegen, ob sie Mitglieder unseres Vereins sind oder nicht und dass der Kampf ohne den wichtigsten Mitteln nicht vor sich gehen kann. Und eben diese wichtigsten Mittel sind es, die unserem Vereine fehlen, denn wir haben ja rückständige Mitglieder noch vom Jahre 1925 und 1926, welche die Arbeit des Vereines benötigen, ja fordern, die aber vergassen, dass zur Deckung der Unkosten die schönen Versprechungen nicht genügen, denn mit Versprechungen können wir keine Druckerei oder keine sonstige Arbeit bezahlen. Die Interessen unserer Kollegen fordern auch das ihrige und da kann kein Verschub Platz haben.

Mit allem Ernst rechnen wir nun darauf, dass unsere Fachgenossen die Unhaltbarkeit der Situation einsehen und die eventuellen Geschehnisse der Zukunft bemerken werden.

Adalbert Novák, Vizepräsident.

A kartársak figyelmébe!

Értesítjük kartársainkat, hogy egyesületi pénztárosunk utján igen olcsón szerezhetnek be: sziamot és fibriszt. és pedig:

Sziam, 25 cm. 1 kg. ---	210 lej
Fibrisz 1 kg. ---	115 "
" tula fehér, 1 kg. ---	105 "
" szürke, 1 kg. ---	112 "
Moderó, 1 kg. ---	78 "

Pénz előre beküldendő *Platz Kálmán* egyesületi pénztáros címére. — Postaköltséget megrendelő fizeti.

Nyugtázások

Bárcay Sándor ---	450. ---
Vinkler Lajos ---	500. ---
Orşa Octavian ---	250. ---
Özv. Rác Zózsefné ---	300. ---
Sinf Demeter ---	500. ---
Fritz Gyöngyösi ---	200. ---
Kondorosi István ---	500. ---
Popp János ---	500. ---
Dauda István ---	500. ---
Özv. Bogdán Miklósné ---	500. ---
Rechner Ida ---	500. ---
Orşa Octavian ---	500. ---
Szepesi Jakab ---	500. ---
Hubes Károly ---	400. ---
Bukszár Péter ---	500. ---
Schmitz Jakab ---	500. ---
Novák Béla ---	500. ---
Kiss Béla ---	250. ---
Tokaji Ferenc ---	1000. ---
Tull Péter ---	500. ---
Bokor Ferenc ---	500. ---
Özv. Sziklavári Ezsaiásné ---	625. ---
Comsa Vasile ---	300. ---
Czeglédi József ---	90. ---
Simion Olejkó ---	500. ---
Fekete János ---	250. ---
Pelits Gyula ---	300. ---
Müller József ---	500. ---
Frau Sayn Franciska ---	500. ---
Petlenescu Livia ---	250. ---
Gombárovits N. ---	250. ---
Schullery Gyuláné ---	500. ---
Chirila János ---	400. ---
Ujlaky Béla ---	500. ---
Friderich József ---	500. ---
Friderich Ferenc ---	250. ---
Nágel Ferencné ---	250. ---
Stránszky Ferenc ---	500. ---
Zsák János ---	300. ---
Gurzó Aurél ---	1000. ---

Platz Kálmán.

Nős vagy nőtlen segédet keresek, aki a román és magyar nyelvet szóban és írásban birja, — lehetőleg a németet is. Fizetés írásbeli vagy szóbeli megegyezés szerint. *Sallaba Károly*, Zlatna.

Fiatal segédet keresek. Fizetés megegyezés szerint. *Schneidhoffer János*, Reghin.